

Makale Bilgisi

Makale Türü

Araştırma Makalesi

Geliş Tarihi

01.10.2023

Kabul Tarihi

06.12.2023

Anahtar Kelimeler

Lisans Eğitimi,

Sınıf Öğretmenliği,

İlk Okuma ve Yazma

Öğretimi,

Beklenti

Öğretmen Adaylarının İlk Okuma ve Yazma Öğretimi Dersine İlişkin Beklentileri ve Beklentilerin Karşılanma Durumu

*İbrahim Halil YURDAKAL

ÖZ

Bu araştırmada sınıf öğretmenliği adaylarının ilk okuma ve yazma öğretimi dersine ilişkin beklentileri ve bu beklentilerin gerçekleşme durumlarını belirlemek amaçlanmıştır. Nitel yaklaşımlardan durum araştırması desenine göre yapılandırılan araştırmanın örneklemini amaçlı örnekleme modellerinden ölçüt örnekleme ile seçilen 29 sınıf öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Örneklemin 21'i kadın 8'i erkek olup tüm örneklem lisans ikinci sınıf öğrencisi ve ilk okuma yazma öğretimi dersini ilk kez alan adaylardan oluşmaktadır. Araştırmanın verileri hazırlanan ve 8 sorudan oluşan açık uçlu soru formu ile toplanmıştır. 2022-2023 eğitim-öğretim yılı güz dönemi başında ders öncesi toplanan ilk veriler ile dönem sonu toplanan veriler karşılaştırılarak sonuçlar analiz edilmiştir. Analiz sürecinde içerik analizi kullanılmış olup oluşturulan kod ve temalar tablolar ile gösterilmiş ve alıntılar ile desteklenmiştir. Araştırmanın bulgularına bakıldığında öğretmen adaylarının dönem başı beklentileri ile dönem sonu bu beklentilerinin karşılanma düzeyleri uyusmaktadır. Dersin pratiğe dönük olması ve ders dışı öğretmenlik mesleğini yaparken kullanabilecekleri ek bilgilerin verilmesi öğretmen adayları tarafından olumlu karşılanmıştır. Adaylar ders kapsamında bazı düzenlemeler gerektiğine işaret etmiş olup özellikle dersin pratik kısmının MEB okullarında uygulanması, daha fazla materyal geliştirilmesi ve ders saatinin artırılması gerektiğini vurgulamıştır. Adayların dönem başı beklentileri ile ders içeriği kıyaslandığında ise özellikle çocuk psikolojisini anlayabilme, materyal geliştirme becerisi, sınıf yönetimi becerisi, etkili iletişim becerisi, etkinlik hazırlayabilme, sınıf içi problemleri çözebilme ve sınıfın fiziksel düzenlemesi gibi bilgi ve beceriler ders içeriğinde olmamasına rağmen öğrenciler tarafından dersten beklentiler şeklinde sunulmuştur. Her ne kadar dersin öğretim elemanları içerik dışında ek bilgiler ile bu kazanımları / becerileri kazandırabilecek olsa da öğrencilerin beklentileri ile ders içeriğinin uyusmadığı söylenebilir.

Atf: Yurdakal, İ. H. (2023). Öğretmen adaylarının ilk okuma ve yazma öğretimi dersine ilişkin beklentileri ve beklentilerin karşılanma durumu. *Akademik Platform Eğitim ve Değişim Dergisi*, 6(2), 228-245. . DOI: 10.55150/apjec.1369572

Article Information

Article Type

Research Article

Received

01.10.2023

Accepted

06.12.2023

Key Words

Undergraduate

Education,

Primary School Teaching,

Primary Reading And

Writing Teaching,

Expectations

Expectations of Teacher Candidates Regarding the First Reading and Writing Teaching Course and the Situation of Meeting the Expectations

*İbrahim Halil YURDAKAL

ABSTRACT

This research aims to determine the expectations of classroom teacher candidates regarding the primary reading and writing course and the realization of these expectations. The sample of the research, which was structured according to the case study design, one of the qualitative approaches, consists of 29 classroom teacher candidates selected by criterion sampling from purposeful sampling models. 21 of the sample are female and 8 are male, and the entire sample consists of second-year undergraduate students and candidates taking the primary reading and writing course for the first time. The data of the research was collected with an open-ended questionnaire consisting of 8 questions. The results were analyzed by comparing the first data collected before the class at the beginning of the fall semester of the 2022-2023 academic year with the data collected at the end of the semester. Content analysis was used in the analysis process, and the codes and themes created were shown in tables and supported with quotations. When we look at the findings of the research, the expectations of the teacher candidates at the beginning of the semester and the level of satisfaction of these expectations at the end of the semester match. The fact that the course was practice-oriented and that it provided additional information that they could use outside the classroom while teaching was welcomed by the prospective teachers. Candidates pointed out that some arrangements were needed within the scope of the course and emphasized that especially the practical part of the course should be implemented in MEB schools, more materials should be developed and class hours should be increased. When the candidates' expectations at the beginning of the semester are compared with the course content, knowledge and skills such as understanding child psychology, material development skills, classroom management skills, effective communication skills, ability to prepare activities, solving in-class problems and physical arrangement of the classroom are considered as expectations by the students even though they are not included in the course content. presented. Although the course instructors can provide these gains/skills with additional information outside the content, it can be said that the students' expectations and the course content do not match.

1. GİRİŞ

Her dönemin kendine has özelliklerinden ötürü bireylerden beklenen özellikler de döneme uygun olarak değişmektedir. İçinde bulunduğumuz döneme bilgi çağı, dijital çağ gibi adlandırmalar yapılmaktadır. Bu dönemde bireylerden ihtiyaç duydukları bilgileri edinmeleri, anlamaları, içselleştirmeleri (Yurdakal ve Kırmızı, 2013, s. 3304) yeniden kurgulamaları ve gereksinim anında kullanmaları beklenmektedir. Bu süreçte özellikle bilgi edinme araçlarının ve bilgi edinme becerilerinin yeterli düzeyde olması elzemdir. Özellikle bilgi çağına uygun olarak hazırlanan 21. yy becerileri günümüzde bireylerin sahip olması gereken anahtar beceriler hakkında fikir vermektedir. Her ne kadar 21. yüzyıl becerilerinin evrensel tanımının sunulamadığı bilirse de (Joynes, Rossignoli ve Amonoo-Kuofi, 2019) yaratıcılık, farklı düşünme, eleştirel düşünme, takım çalışması, iş özerkliği, gelişmiş bilişsel ve kişilerarası beceriler, sosyal ve yurttaşlık yeterlikleri, sorumlu ulusal ve küresel vatandaşlık, karşılıklı bağımlılık bilinci, çeşitliliği kabul etme ve anlama, tanıma ve geliştirme, kişisel özellikler, araçların etkileşimli kullanımı, ana dilde ve yabancı dillerde iletişim, matematiksel ve bilimsel yeterlilik, dijital yeterlilik, inisiyatif alma ve girişimcilik duygusu, hesap verebilirlik, liderlik, kültürel farkındalık ve ifade, fiziksel refah gibi becerilerin 21. yy'de bireylerin ihtiyaç duyduğu anahtar beceriler oldukları söylenebilir (Chalkiadaki, 2018)

Özellikle okuma bilgi edinme sürecinde oldukça önem arz etmektedir. Yurdakal ve Karadağ'a (2016, s. 109) göre bilginin bu kadar değerli olduğu günümüzde etkili bir okuma becerisine sahip olmak birey için bir gereklilik/zorunluluk olarak görülmektedir. Bireylerden yalnızca göz ile yapılan okuma beklenilmemekte; okunulan bilgiyi anlamlandırması, analiz etmesi, değerlendirme yapması ve sonuç olarak bu bilgiyi sentezlemesi de beklenmektedir. Bu şekilde okuma ile edinilen bilgi bireylerde; kendine güven, olayların derinine inme becerisi, farklı bakış açılarını görme, güncel olayları yorumlama, farklı bakış açılarını karşılaştırma, entelektüel bilgi birikimini artırma, bu sayede sosyal çevrede kabul edilir bir kültürel altyapı edinme, kendini gerçekleştirme sağlama gibi birçok ayrıcalık sağlamaktadır. Bilgi çağında her ne kadar kitaptan okuma yerini dijital okuma / ekran okuma / tablet okuma gibi olgulara bıraksa da söz konusu becerinin temel varsayımları değişmemektedir. Dijital okuma ile kullanılan araçların değişmesi söz konusuysen göz ile alınan verilerin zihinde yapılandırılması süreci benzer şekilde devam etmektedir.

Yazma becerisi de bilginin paylaşılması ya da yayılması amacıyla bu süreçte önemli

bir beceri olarak dikkat çekmektedir. Yurdakal ve Kırmızı'ya (2022, s. 129) göre bireylerin verimli yazı yazması son yıllarda üzerinde önemle durulan bir konudur. Özellikle ilkokul yıllarında kazandırılan yazma becerisi yaşam boyu etkisini sürdürmekte birey yazarak da kendini ifade edebilmektedir. Bu nedenle yazmanın temel bir gereksinim olduğu hissettirilmeli ve öğrenci yazmanın yaşamın önemli bir parçası olduğunu bilmelidir. Bu kapsamda bilgi çağında okuma ve yazmanın önemi yadsınamaz. Bireylerin etkili bir okuma ve yazma becerisine sahip olması için özellikle ilkokul birinci sınıfta temel düzeyde ilk okuma ve yazma becerisini kazanması elzemdir. İlk okuma ve yazma öğretimi dersi ülkemizde sınıf öğretmenleri tarafından verilmektedir. Bu nedenle lisans düzeyinde sınıf öğretmeni adaylarının söz konusu derse hâkim olmaları ve hem teorik hem de pratik becerileri lisans düzeyinde kazanmaları gerekmektedir. Özellikle üniversite düzeyinde ilk okuma ve yazma öğretimine dönük pratik deneyimlerin olmaması mesleğe başladıklarında hem öğretmenlere hem de öğrencilere sorun yaratmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin köy okullarında tek öğretmen ya da yeni atanmış birkaç öğretmenle görev yapması, destek olacak kıdemli bir öğretmenin olmaması durumu göz önüne alındığında lisans düzeyinde bu derse dönük pratik deneyimlerin kazanılması elzemdir.

İlk okuma ve yazma öğretimi dersine ilişkin farklı öğretim elemanlarının farklı içerikler ve ders süreci oluşturdukları bilinse de söz konusu dersin temel hedefi adayların göreve başladıklarında ilkokul birinci sınıf öğrencilerine ses öğretimi yapabilme becerisi kazandırmak ve bu sesleri yazabilmektir. Bu kapsamda adaylar ders sürecinde en az 2 saat uygulama yapmalı ve bu uygulamalar ses öğretimi ve harf yazımı şeklinde yapılmalıdır.

İlk okuma ve yazma öğretimi sınıf öğretmenliği lisans müfredatı içerisinde mihenk derslerden birisidir. Bu kapsamda bu derse ayrı bir özen gösterilmelidir. Bu kapsamda söz konusu dersin içeriği ve müfredattaki yeri önemlidir. 2020 öncesinde YÖK ilk okuma ve yazma öğretimi dersini lisans 2. sınıfa yerleştirerek ders içeriğini şu şekilde oluşturmuştur: "Okuma ve yazmanın önemi, okuma prensipleri, okuma yazmaya hazırlık, okuma yazma öğretimi, ses temelli cümle yöntemi ve uygulama aşamaları. Kelime hazinesinin önemi ve geliştirilmesi. Görsel okuma ve sunu. Okuma yazma öğretimi açısından çocukların gelişim özellikleri. Okuma yazma materyalleri ve özellikleri. Okuma yazmanın değerlendirilmesi". İlk okuma ve yazma dersi bu müfredat ile lisans 3. döneme yani 2. sınıfa yerleştirilmiştir. İlk okuma yazma öğretimi gibi önemli bir dersin 2020 öncesi müfredatta ikinci sınıfta yer alması ciddi bir hata olarak görülmektedir. Nitekim öğretim ilke ve yöntemleri (4. Yarıyıl) ve sınıf yönetimi (5. Yarıyıl) gibi ilk okuma yazma öğretimi dersi için öncül sayılabilecek dersleri

almadan bu dersi alan bir öğrencinin dersi tam olarak anlaması ya da yapılandırması çok zordur. Konu ile ilgili olarak Yurdakal (2019, s. 1492) "Sınıf öğretmenin etkili bir öğretmenlik sergilemesi için ilk okuma yazma becerisini öğrencilere etkili bir şekilde kazandırması gerekmektedir. Öğrencilerin diğer tüm derslerde başarılı olmalarının ön koşulu etkili bir okuma ve yazma becerisine sahip olmaktır. Bu kapsamda sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretimi konusunda yeterli donanıma sahip olmaları dolayısı ile lisans öğreniminde aldıkları ilk okuma yazma dersinin etkili bir şekilde işlenmesi gerekmektedir. Temel öğretim derslerini almadan ilk okuma yazma öğretimi dersini alan bir öğrencinin ne kadar başarılı olacağı soru işareti olarak karşımıza çıkmaktadır." şeklinde bir açıklama yapmaktadır.

Benzer şekilde Kırmızı ve Yurdakal (2020) öğretim elemanlarının 2018 sınıf öğretmenliği lisans programına ilişkin görüşlerini araştırdıkları çalışmada öğretim elemanlarının ilk okuma ve yazma öğretimi dersinin süresini az buldukları, dersin 2. Sınıfta olmasının hatalı olduğu ve ölçme değerlendirme dersinin alınmadan ilk okuma ve yazma dersinin alınmasının önkoşul ilkesine aykırı olduğu gibi görüşler öne sürdükleri görülmektedir. Nitekim 10.08.2020 tarihinde YÖK ders kategorileri ile ilgili "Alan Eğitimi Dersleri, Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri ve Genel Kültür Dersleri" şeklindeki gruplandırmanın göz önünde tutulması, ayrıca "ders sayısı, ders saati / kredi sayısı ve yoğunluğu" konusunda da yine bu gruplandırmadaki sıralamaya dikkat edilmesi, şartıyla öğretmenlik programlarındaki derslerin, müfredatların ve kredilerin belirlenmesinde, yükseköğretim kurumlarının ilgili kurullarının yetkilendirilmesi (YÖK, 2020) şeklinde bir karar almıştır. Bu karar ile eğitim fakülteleri derslerin içeriklerini ve dönemlerini kendileri belirleyebilecektir. Her ne kadar güzel bir düzenleme olarak görülse de gerek Anabilim Dalı personelinin alan uzmanı olmaması gerekse dersi verecek öğretim elemanı bulunamaması gibi gerekçelerle temel derslerin müfredattan çıkarılması ya da uygun olmayan dönemlere koyulabilmesi tehlikesi önem arz etmektedir.

Mevcut durumda (eğitim fakültelerinin müfredat oluşturma süreci öncesi) ilk okuma ve yazma öğretimi dersi 6 AKTS olup 2 teorik 2 pratik olmak üzere 4 saatlik bir ders olarak görülmektedir. 2018 öncesi lisans müfredatlarında 3 teorik 0 pratik şeklinde yapılandırılan söz konusu dersin 2+2 şeklinde düzenlenmesi olumludur. Nitekim ilk okuma ve yazma öğretimi dersi diğer tüm öğretim dersleri gibi uygulamaya dayalıdır. Öğrenciler teorik olarak edindikleri bilgileri pratik deneyimlere dökülmelidir.

Tüm derslerde olduğu gibi ilk okuma ve yazma öğretimi dersinde de öğrenciler dönem başında belirli beklentiler ile sürece başlamaktadır. Burada önemli olan

öğretim elemanının öğrencilerin beklentilerini tespit etmek ve bu beklentilerin ne düzeyde karşılandığını belirlemektir. Bu sayede karşılanmayan beklentiler incelenerek sonraki dönemlerde var ise hatalı uygulamaların düzeltilmesi gerekmektedir. Bu araştırmada sınıf öğretmenliği ikinci sınıfta okuyan ve ilk okuma ve yazma öğretimi dersini ilk kez alan bir grup öğrencinin dönem başı beklentileri ve dönem sonu beklentilere ulaşma düzeyleri incelenmiştir. Bu kapsamda şu alt problemler oluşturulmuştur:

- Öğretmen adaylarının ders öncesi beklentileri nelerdir?
- Öğretmen adaylarının ders öncesi beklentileri dersin hedef ve içeriği ile uyumda mıdır?
- Öğretmen adaylarının ders sonrası beklentilere ulaşma durumları nasıldır?
- Öğretmen adaylarına göre ideal ilk okuma ve yazma öğretimi dersi nasıl olmalıdır?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Öğretmen adaylarının ilk okuma ve yazma öğretimi dersine ilişkin beklentileri ve beklentilerin karşılanma durumlarının incelendiği araştırma durum çalışması modeli ile yapılandırılmıştır. Durum çalışması bilimsel sorulara cevap aramada kullanılan bir yaklaşım (Büyüköztürk, vd., 2014, s. 21) olup kişi, grup ya da fenomenlerin açıklanması olarak tanımlanabilir (Sturman, 1997). Sagadin'e (1991) göre durum çalışması bir kişiyi, bir grubu, bir problem sürecini, fenomeni veya bir kurumu detaylı olarak analiz etmek ve açıklamak amacıyla kullanılmaktadır. Nitekim bu araştırmada da ilk okuma ve yazma öğretimi dersini alan sınıf öğretmeni adaylarının beklentilerini analiz etmek ve açıklamak hedeflenmektedir.

2.2. Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmada bir kamu üniversitesinin eğitim fakültesi sınıf eğitimi ABD'de okuyan ve ilk okuma ve yazma öğretimi dersini alan 29 öğretmen adayı örnekleme dahil edilmiştir. Örneklemin 21'i kadın, 8'i ise erkektir. Tüm örneklem söz konusu dersi ilk kez almaktadır. Adaylar sınıf eğitimi ikinci sınıf lisans öğrencisi olup 2022-2023 güz döneminde ilk okuma ve yazma öğretimi dersini almaktadır. Araştırmanın örnekleme yöntemi amaçsal örneklemlerden ölçüt örnekleme olarak seçilmiştir. Patton (2002) ölçüt örnekleme "Önceden belirlenmiş bazı koşulları karşılayan tüm durumları gözden geçirmeyi ve incelemeyi hedefleyen örnekleme yöntemi" olarak

açıklamaktadır. Omona'ya (2013, s. 180) göre ölçüt örneklemede, bireyler, gruplar veya ortamlar kriterleri karşılayacak şekilde seçilir. Bu araştırmada da öğretmen adaylarının ilk okuma ve yazma öğretimi dersine ilişkin beklentilerini ve beklentilerin karşılanma durumlarını belirlemek amaçlandığından örneklem söz konusu dersi seçen öğrencilerden seçilmiştir.

2.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada öğretmen adaylarının ilk okuma ve yazma öğretimi dersine ilişkin beklentilerini belirlemede yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formları konuya ilişkin önemli noktaları sorabilmekle birlikte gerektiğinde ek sorular eklenebilmesi gerektiren araştırmalar için önemlidir (Adams, 2015). Araştırmada da veri toplama öncesi öğrencilerin beklentilerinin neler olduğunun bilinmediği göz önüne alındığında hazırlanan sorulara ek sorular eklenebilme esnekliği göz önüne alındığında veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme tercih edilmiştir. Araştırma kapsamında dersin içeriği ve kazanımları göz önüne alınarak 7 açık uçlu soru hazırlanmıştır. Soruların kapsam geçerliliğinin uygun olup olmadığını tespit amacıyla 1 uzmandan görüş alınmıştır. Uzmanın söz konusu dersi vermesine dikkat edilmiştir. Uzman görüşü sonrası düzenlene form 8 soruya çıkarılarak uygulanmıştır.

2.4. Veri Toplama Süreci

Araştırmanın verileri iki aşamalı toplanmıştır. 2022-2023 eğitim-öğretim yılı dönem başında öncelikle adaylardan derse ilişkin beklentilerine ilişkin veriler hazırlanan formlar ile toplanmıştır. Veriler toplanmadan önce dersin amacı, içeriği ve işleniş hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Dönem sonunda tekrar veri toplanarak beklentilerin gerçekleşme düzeyi ve gerçekleşmeyen beklentilere ilişkin gerekçeler alınmıştır.

2.5. Verilerin Analizi

Araştırmanın verileri içerik analizi ile yapılmıştır. Mayring (2000) içerik analizini "metinlerin kendi iletişim bağlamları içinde, içerik analitiği kurallarını ve adım adım modellerini takip ederek analiz eden metodolojik bir yaklaşım" olarak tanımlamaktadır. Zhang ve Wildemuth'a (2009) göre içerik analizi ham verileri geçerli çıkarım ve yorumlamaya dayalı olarak kategorilere veya temalara ayırarak tasarlanan bir süreçtir. Formlarla toplanan veriler bilgisayar ortamına aktarılarak kodlar ortaya çıkarılmıştır. Daha sonra benzer kodlar birleştirilerek genel temalara ulaşılmıştır. Kod ve temalar tablolar ile verilmiş ayrıca tablolar öğrencilerin görüşleri ile desteklenmiştir.

2.6. Etik Beyan

Nitel araştırmacı bizzat Araştırma Pamukkale Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nun 25.07.2023 tarihli ve E-93803232-622.02-395789 sayılı etik kurul kararı ile yapılmıştır.

3. BULGULAR

Araştırmanın ilk alt problemi "öğretmen adaylarının ilk okuma ve yazma dersi öncesi beklentileri nelerdir?" şeklinde olup bu alt problem kapsamında kodlar incelendiğinde "mesleki beceri" ve "derse dönük beceriler" temaları oluşturulmuştur. Söz konusu temalar, kodlar ve frekans tablosu Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Öğretmen Adaylarının İlk Okuma Ve Yazma Öğretimi Dersine İlişkin Dönem Başındaki Beklentileri

Tema	Kod	n
Mesleki beceri	Materyal geliştirme	8
	Sınıf yönetimi	6
	İletişim becerisi	3
	Sorun çözme	3
	Çocuk psikolojisi	2
	Yöntem ve teknik	11
Derse dönük beceriler	Etkinlik geliştirme	7
	Fiziksel ortam düzenlemeleri	3
	İşbirliğine dayalı sınıf ortamı hazırlama	2
Toplam		45

*Bazı katılımcılar birden fazla kod altında yanıt vermişlerdir. Bu kapsamda toplam ile örneklem farklı çıkmaktadır.

Tablo 1 incelendiğinde adaylar iki tema altında görüş bildirmişlerdir. Bunlar mesleki beceri ve derse dönük beceriler şeklindedir. Söz konusu temalar altında en çok tekrar eden kodlar ise: yöntem ve teknikler (11), materyal geliştirme (8) ve etkinlik geliştirmedir (7). Söz konusu alt probleme ilişkin öğretmen adaylarının görüşlerinde bazıları şu şekildedir:

(1, K): Bu dersten beklentim sınıf öğretmenliği alanında daha çok gelişip çocukları daha iyi anlamak ve öğrenmesi gerekenleri en iyi ve en kolay anlaşılabilir şekilde öğretmek

(2, K): Öğrencilerin sorunlarıyla nasıl başa çıkacağını, yetersiz okul imkanlarıyla nasıl başa çıkacağını, öğrencileri her türlü okuma, yazma vs. geliştirmeyi ve sınıfın fiziksel özelliklerini fark edebilmeyi bekliyorum.

(3, K): Bu dersten beklentim, ileride çocuklarıma aktarabileceğim yazma becerilerini kazanmak ve öğretmek. Onlara öğretebileceğim bu derse ilişkin bütün bilgileri

aktarmak.

(4, E): Öğrencilerime sorunsuz bir şekilde harfleri öğretmek. Farklı materyaller öğrenerek ve geliştirerek pekiştirmelerini sağlamak isterim. Sınıftaki farklı davranış ve kavga ortamında nasıl bir tepki vermem gerektiğini öğrenmek isterim.

(5, K): Adından anladığım kadarıyla konuşursak okuma ve yazmayı öğreteceğiz, fakat ders ve hoca ile işleniş görünce okuma ve yazmadan daha fazlasını bekliyorum.

(6, E): Dönem sonu ders bitiminde daha bilinçli olmayı isterim. Öğrendiklerimi hayat boyu kullanmayı, verimli ders işleyecek düzeye gelmeyi, yine öğrendiklerimi öğrencilerime hayat boyu kullanabilecek şekilde öğretmeyi isterim.

(7, E): Bu dersten beklentilerim okuma ve yazma öğretiminde beni geliştirmesi, çocukları anlayabilmem ve okuma yazma öğretiminde bana alternatif yöntemler kazandırması, ileride iyi sınıf yönetimi hakkında bilgi sahibi olmamı sağlaması vs.

(13, K): İlkokul çocuklarına sesleri somut ve kalıcı bir şekilde nasıl öğretebileceğimi en iyi şekilde öğrenmek ve çocuğun hayatı boyunca kullanacağı yazısını nasıl güzelleştirebileceğimi öğrenmek.

(14, K): İlk okuma ve yazma öğretimi dersinden beklentim hayatım boyunca öğrencilere yaklaşım, davranış biçimi ve öğretmen yöntemlerini öğrenip uygulamaya geçirecek düzeyde kavrayış edinmektir.

(17, K): Çocuklara okuma ve yazma öğretimi ile ilgili bilgileri ve alternatif öğrenme çeşitlerini edinmek. Okuma ve yazmayı eğlenceli ve işlevsel şekilde anlatma yollarını öğrenmeyi bekliyorum.

(21, K): Çocuklarla iletişimim nasıl güçlendirebilirim? Çocuklara sıkılmadan nasıl eğitim sağlayabilirim? Harf öğretimini nasıl yaparım? Ve atandığımda neler yapmam gerektiğini öğrenmeyi hedefliyorum.

(22, E): Çocuklara nasıl yaklaşabileceğimi ve onlarla nasıl iletişim kurabileceğimi öğrenmek. Kredi yüksek olduğu için iyi bir notla geçmek. Çocuklarla iletişimim kuvvetlendirmeyi öğrenmek. Harf öğretiminin önemli detayları nelerdir ve nasıl öğretilir bunu öğrenmek isterim.

(23, K): İlkokulda okuma ve yazma öğretimi için gerekli olan alıştırmaları yapıp okul hayatına zemin hazırlamak isterim.

(26, E): Öğrencilere yararlı bir öğretmen olabilmek için neler yapabileceğimi öğrenebilmek ve öğrencilere okuma-yazmayı doğru bir şekilde öğretebilmek.

(27, K): Okuma ve yazma öğretimini en etkili biçimde öğrenmek ve derslerin eğlenceli

ve güzel geçmesini sağlamak. Ezbere dayalı olmadan düzgünce harfleri öğretmek.

Araştırmanın ikinci alt problemi “öğretmen adaylarının ders öncesi beklentileri dersin hedef ve içeriği ile uyuşmakta mıdır?” şeklinde olup öğretmen adaylarının görüşleri incelendiğinde adayların dersten beklentileri ile dersin içeriği ve kazanımları arasında farklılık olduğu görülmektedir. 2020 yılı itibari ile YÖK Eğitim Fakültelerine müfredat geliştirme yetkisini devretmiş olup Anabilim dalları ya da bölümler kendi müfredatlarını oluşturabileceklerdir. Ancak söz konusu uygulama ilk yılında olup hali hazırda örnekleme dahil adaylar 2018 yılından beri uygulanan müfredatı ve ilk okuma ve yazma öğretimi dersi almaktadır. 2018 yılında YÖK tarafından hazırlanan “ilkokuma ve yazma öğretimi” dersi lisans ikinci sınıf birinci döneminde verilmekte olup ders içeriği şu şekildedir: “Okuma ve yazmanın önemi, okuma prensipleri, okuma yazmaya hazırlık, okuma yazma öğretimi, ses temelli cümle yöntemi ve uygulama aşamaları. Kelime hazinesinin önemi ve geliştirilmesi. Görsel okuma ve sunu. Okuma yazma öğretimi açısından çocukların gelişim özellikleri. Okuma yazma materyalleri ve özellikleri. Okuma yazmanın değerlendirilmesi.” Söz konusu içeriğe bakıldığında öğrencilerin dersten beklentisi ders içeriği ile uyuşmamaktadır. Özellikle çocuk psikolojisini anlayabilme, materyal geliştirme becerisi, sınıf yönetimi becerisi, etkili iletişim becerisi, etkinlik hazırlayabilme, sınıf içi problemleri çözebilme ve sınıfın fiziksel düzenlemesi gibi bilgi ve beceriler ders içeriğinde olmamasına rağmen öğrenciler tarafından dersten beklentiler şeklinde sunulmuştur. Her ne kadar dersin öğretim elemanları içerik dışında ek bilgiler ile bu kazanımları / becerileri kazandırabilecek olsa da öğrencilerin beklentileri ile ders içeriğinin uyuşmadığı söylenebilir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Öğretmen adaylarının ders sonrası beklentilere ulaşma durumları nasıldır?” şeklinde olup bu alt problem kapsamında kodlar incelendiğinde tüm katılımcıların “evet” yönünde görüş belirttikleri görülmüştür. Bu kapsamda bu alt problem bazında temalara gidilmemiş olup görüşler doğrudan sunulmuştur. Öğrencilerin görüşlerinden bazıları şu şekildedir:

(2, K): Evet hocamız ilerde karşılaşacağımız sorunlar vb. şeyler üzerinden bize ders anlatı ve verimli güzel eğlenceli bir dönem geçirdik.

(8, E): Evet beklentimi gerçekten tam anlamıyla karşıladı. Öğretmenlik mesleğinin zorlukları ve nasıl yapılacağı hakkında sunumlar sayesinde bir fikrim oluştu. En önemlisi de bu derse isteyerek geliyordum çünkü bana her ders bir şeyler katıyordu ve sıkılmıyordum.

(10, K): Çocuklara öğreteceğim ilk okuma ve yazmayı uygulamalı bir şekilde derste

sundum bu benim için katkısı olan bir dersti.

(14, K): Evet, gerçekten beklentimi en karşılayan derslerden biri oldu. Atanıp köy okuluna gittiğim zaman başlangıçta yapacaklarım için kapsamlı bir rehber oldu bana.

(13, K): Evet. Sıkıcı verimsiz geçmedi.

(15, E): Evet beklentilerimi karşıladı dersin verimli geçmesini istiyordum verimli de geçtiğini düşünüyorum

(16, E): Evet karşıladı. Öğrencilerime harfleri nasıl öğreteceğimi öğrendim. Nasıl davranılması gerektiğini öğrendim.

(17, K): Evet. Uygulamalı olarak anlatmamız çok yararlı oldu.

(18, E): Fazlasıyla karşıladı. Bölümümüz için çok önemli olan bu dersi rahat bir şekilde anladık.

(19, K): Evet yeterince etkili olduğunu düşünüyorum. Hiçbir derste bahsetmediklerimizden bahsettik. Atandıktan sonra ne yapacağımı sürecin nasıl işlediğini bile daha yeni öğrendim derste. Çok fazla zorluklar ile karşılaşacağız dil olayından birleştirilmiş sınıfa kadar daha birçok konu, ders bunlarla nasıl başa çıkabileceğim konusunda çok yardımcı, aydınlatıcı oldu diyebilirim.

(21, K): İlkokula ve yazma dersi beklentilerimi karşıladı. Yalnız ilk okuma ve yazma öğretimi konusunda değil öğretmenlik hayatımızda yasayabileceğimiz sorunlara da değinilmesi ile bize öğretmenlikteki zorluklar anlatıldı ve çözüm önerileri sunuldu

(24, K): Evet kesinlikle karşıladı. Bize işimize yarayacak bilgiler öğretmenimiz tarafından direkt öğretildi diye düşünüyorum. Teorik olarak ilerlemedi ve dersler genellikle eğlenceliydi.

(25, E): Evet, gerçekten çok fazla işime yarayacak bilgi öğrendim. Harf öğretimi yapmamız uygulama açısından çok iyi oldu kendimizi bu konuda ilk defa görmüş ve denemiş olduk. Bu kadar çok şey öğreneceğimi beklememiştim, öğretmenimiz de gerçekten her öğretmenin ilgilenmeyeceği kadar ilgiliydi bu konuda çok mutlu olduk.

(27, K): Evet beklediğimden daha öğretici ve eğlenceliydi

(28, E): Evet. Meslek hakkında öğrenmem gereken birçok bilgiyi bu ders sayesinde öğrendiğimi düşünüyorum.

(29, K): Evet. Öğrencilere nasıl okuma yazma öğretilir öğrenmiş oldum

Araştırmanın dördüncü alt problemi “Öğretmen adaylarına göre ideal ilk okuma ve yazma öğretimi dersi nasıl olmalıdır?” şeklinde olup bu alt problem kapsamında kodlar incelendiğinde mevcut uygulama yeterli ve düzenlenmeli temaları oluşturulmuştur. Söz konusu temalar, kodlar ve frekans tablosu Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Öğretmen Adaylarının Görüşlerine Göre İdeal İlk Okuma ve Yazma Öğretimi Dersi

Tema	Kod	n*
Mevcut uygulama yeterli	Pratik ağırlıklı olması	16
	Uygulamayı bizlerin yapması	8
	Rahatça sorunları ifade edebildik	7
	Ders dışı ek bilgilendirmeler	2
	Okullara gidilip pratik yapılmalı	9
Düzenlenmeli	Gerçek öğrenciler ile uygulanmalıydı.	8
	Daha fazla materyal geliştirilmeliydi.	3
	Teorik konular eksik kaldı	3
	Ders saati uzatılmalıdır.	1
Toplam	Mikro öğretim uygulanabilirdi.	1
		58

*Bazı katılımcılar birden fazla kod altında yanıt vermişlerdir. Bu kapsamda toplam ile örneklem farklı çıkmaktadır.

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların genel olarak mevcut ilk okuma ve yazma öğretimi dersi uygulamasını yeterli buldukları görülmüştür. Dersin uygulamalı yapılması ve bu uygulamanın bizzat adaylar tarafından yapılması gerektiği en çok gelen görüştür. Uygulama sürecinin üniversitede yapılması ise gelen en büyük eleştiridir. Bu kapsamda adaylar dersin teorik kısmı sonrası uygulama süreçlerinin MEB okullarında yapılmasının daha fazla katkı sağlayacağını öne sürmektedir. Ayrıca hedef kitlenin gerçek öğrenciler olması ve daha fazla ders içi materyallerin geliştirilmesi gerektiği de gelen görüşlerdendir. Söz konusu alt probleme ilişkin öğretmen adaylarının görüşlerinde bazıları şu şekildedir:

(1, K): Bence bizim anlatmamız daha iyi oldu ve bize öğretmenliğin nasıl bir meslek olduğunu gösterdi.

(2, K): Okullara gidilerek bir ders saatinde konuyu hoca eşliğinde anlatabilirdik.

(4, E): Bence uygulanabilecek en iyi biçimde uygulandık biz öğrenciler olarak dersin içinde vardık fazlasıyla

(5, K): Birçok ders için buna cevap verebilirim ama bu dersin işlenişi bana kalırsa çok iyiydi. Özellikle hocanın öğrencilere söz hakkı vermesi, kendilerini rahatça ifade etmelerini sağlaması, zıt fikirleri bir arada vermesi, düşündürmesi çok verimli. Aynı zamanda gerektiği yerde araya girip öğrencilere konuyla ilgili bilgi vermesi ve sonra tekrar sözü öğrenciye bırakması dersi sohbet havasına çevirip öğrencileri aktif kıldı.

Hem öğrendim hem de severek katıldım derslere, teşekkürler...

(8, E): Bence uygulaması gayet iyi daha iyi nasıl uygulanabilir bu konu hakkında fikrim yok

(9, K): Daha fazla materyaller hazırlayarak.

(10, K): Çok yardımcı olacak konulardan bahsetti hocamız ama işin içine girirmedikten sonra hepsi normal olarak çok havada kaldı ama yapılacak bir şey yok. Hocamız gerek başından geçenler gerek deneyimleri ile bize çok yardımcı oldu bence başka bir uygulama olamaz gibi.

(11, E): Ders genel olarak çok verimli geçti bence işlenebilecek en güzel şekilde dersin işlendiğini düşünüyorum

(12, E): Yaparak bu meslek öğrenilir ve biz de öğretmenliği bizzat yaparak derslerimizi geçirdik.

(21, K): Açıkçası eklenmesi gereken yerleri hocamız ekledi konu anlatımı yerleri üzerinde daha çok durulabilirdi

(22, E): Belki yaptığımız uygulamalara ek farklı uygulama ve etkinlikler yapabilirdik ama zaten ders saatimiz kısıtlı ve dersin bu hali bile yeterince öğretici.

(26, E): Bizim harf öğretimi deneyimi kazanmamız güzel sadece konuları hoca ağırlıklı işlemek daha güzel olabilir

(27, K): Belki bir okulda uygulama yapılabilir fakat bu çok mümkün değil.

(29, K): Yaptığımız derslerden farklı olarak mış gibi eğitimini bir de öğrenci bölümünde tüm sınıf arkadaşlarımla canlandırıp öğretmenimizden doğru öğretim sürecini öğretmen rolü ile güzel güzel bir deneyim olurdu.

4. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu araştırmada bir devlet üniversitesinde Eğitim Fakültesi Sınıf Eğitimi ABD'de öğrenim gören öğretmen adaylarının ilk okuma ve yazma öğretimi dersine ilişkin görüşleri araştırılmıştır. Bu kapsamda dersin ilk günü adaylardan beklentileri alınmış ve 14 haftalık ders uygulaması sonrası tekrar görüşleri alınarak beklentileri ve bu beklentilere erişme düzeyleri belirlenmiştir. Ayrıca adayların beklentileri ile dersin içeriğinin uyuma durumuna bakılmış olup adaylardan daha iyi bir ders nasıl yapılabilir sorusuna ilişkin görüşler alınmıştır. Güneş, Uysal ve Taç (2016) sınıf öğretmenlerinin birinci sınıflarda ilk okuma ve yazma öğretim süreçlerini incelemiştir. Araştırma sonucunda elde edilen veriler incelendiğinde birinci bölümde sesi

hissetme ve tanıma bölümündeki sorulardan hareketle öğretmenlerin daha çok kendilerinin örnek verdiği öğrencileri derse katmadıkları ve materyal olarak şarkılardan, videolardan, hikayelerden ve resimlerden yararlandıkları tespit edilmiştir. İkinci bölüm harfi yazma ve okuma da öğrencilerin harfleri düzgün bir şekilde yazmaları için öğretmenlerin çeşitli etkinlikler yaptıkları gözlemlenmiştir. Üçüncü bölüm de ise hece, kelime, cümle ve metin oluşturmada gözlemlenen öğretmenlerin bol miktarda örnek çözdüğü metni zenginleştirmek için görsellerden yararlandığı ancak açık hece ve kapalı hece oluşumlarına dikkat etmedikleri sonuçlarına ulaşılmıştır. Araştırmaya bakıldığında özellikle dersin uygulamalı olması adayların ses öğretim sürecinde sesi hissetme ve tanıma gibi aşamaları pratik olarak yapmaları nedeniyle deneyim kazanmalarını sağlamıştır. Bu durum da mesleğe başladıklarında bu konuda daha az sorun yaşamalarını sağlayacaktır. Söz konusu araştırmaya göre öğretmenlerin öğrencileri derse yeterince katmadığı sonucuna ulaşılma ile birlikte ilk okuma ve yazma öğretimi dersinin uygulamaları yapılması ve bu süreçte özellikle sınıf yönetimine ve tüm öğrencileri aktif olarak derse katmalarına önem gösterilmesi bu sorunun giderilebileceğini düşündürmektedir. Söz konusu ders sürecinde öncelikle adaylar gruplara ayrılarak ikişerli takımlar oluşturmuştur. Daha sonra her bir öğrenciye 2 ses verilerek öğrencilere bu sesleri öğretmeleri beklenmektedir. Süreçte diğer adaylar ise birinci sınıf çocukları şeklinde davranış kalıpları sergilemekte ve gerçek bir ortam havası yaratılmaktadır. Bazı haftalar ileride atandıklarında sınıflarında karşılaşabilecekleri sorunlar yaratılarak gerçek bir deneyim ortamı sağlanmaya çalışılmıştır.

Çatak Gülbaş'ın (2008) öğretmenler üzerinde yapmış olduğu çalışmada öğretmenlerin %51'i verilen kılavuz kitapların programı uygulamada yeterli olduğunu söylemişler ve aynı çalışmanın öğretmenler yeni program için gerekli materyalleri üretmek zorunda kalmaktadır maddesinde kararsız düzeyde oldukları ortaya çıkmıştır. Öğretmen ve öğretmen adayları materyal geliştirme konusunda problemler yaşamaktadır. Bu kapsamda özellikle lisans müfredatlarında yer alan teknoloji tasarım ya da materyal geliştirme derslerinin daha çok pratiğe dönük olarak yapılandırılması gerekmektedir. Araştırmada da adaylar ders sürecinde materyal geliştirme uygulamalarının eksik kaldığını öne sürmektedir. Her ne kadar ders içeriğinde böyle bir kazanım olmasa da ders yürütücüleri süreçte her hafta adaylardan materyal geliştirmesini isteyebilir.

Başar ve Tanış Gürbüz (2020) sınıf öğretmenleri ile yaptıkları araştırmada öğretmenlerin yaşadıkları sorunlar ilk okuma yazma öğretiminin hazırlık, sesi hissettirme ve tanıma, hece oluşturma, kelime, metin oluşturma ve serbest okumaya

geçiş dönemlerine göre ayrı ayrı tespit edilmiştir. Araştırmada öğrencilerin kalem tutma problemleri, motivasyon sorunları, hece ve cümle oluşturma sorunları ve ödev problemleri gibi sorunlar tespit edilmiştir. Bu kapsamda öğretmenlerin lisans eğitiminde bu konularda donanımlı olacak şekilde eğitimden geçmeleri elzemdir. Söz konusu dersin işlenişinde bu konular dikkate alınmış ve her bir ses öğretiminde bu problemleri içeren uygulamalar yapılmıştır. Bunun yanı sıra söz konusu çalışmada öğretmenler sorunların çözümü olarak yaratıcı yazma, yaratıcı okuma ve drama gibi uygulamaların yapılması gerektiğini öne sürmüştür. İlk okuma ve yazma öğretimi dersinde de dersin yürütücüsü içerikte olmamasına rağmen ders sürecinde ek olarak yaratıcı okuma ve yaratıcı yazma konularına değinmiş ayrıca yaratıcı okuma tekniklerini uygulamıştır. Bunun yanı sıra bazı haftalarda drama çalışmaları yapılarak adayların deneyim kazanmaları sağlanmıştır.

Aytan (2017) öğretmen adaylarının ilk okuma ve yazma öğretimi dersine ilişkin tutumlarını incelemiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmen adayları ilk okuma yazma öğretimini gerekli görmekte, bu derslere katılmaya istekli davranmakta ama derse yeterince ilgi duymamaktadır. Araştırma sonuçlarına bakıldığında adayların büyük bir çoğunluğu derse ilgi duyduğunu ve süreçte yüksek motivasyon ile derse katılım gösterdiklerini öne sürmüştür. Bu kapsamda araştırma sonuçları alan yazı ile farklılaşmaktadır. Gözüküçük (2019) ise öğretmen adayları ile yaptığı araştırmada öğretmen adaylarının ilk okuma yazma öğretimi dersine yönelik tutumlarının olumlu olduğu; derse istekli oldukları, dersi gerekli gördükleri ve derse ilgi duydukları görülmektedir. Bu kapsamda araştırma sonuçları söz konusu çalışma ile örtüşmektedir.

Yıldırım ve Demirtaş (2010) çalışmalarında ilk okuma ve Yazma Öğretimi dersinin gerekliliğine vurgu yapmış ve mutlaka teori-uygulama bütünlüğü içerisinde olması gerektiğini belirtmiştir. Adayların görüşlerine bakıldığında dersin uygulamaları olmasının önemli olduğunu belirttikleri görülmüştür. Dersin uygulamaları olması sürecinde MEB okullarına da gidilmesi gerekliliği ise gelen eleştiriler arasındadır. Ayrıca bazı adaylar ses öğretimi sürecinde öğrencilerin lisans öğrencisi olması yerine birinci sınıf öğrencileri olmasını öne sürmektedir. Bu görüş her ne kadar makul olsa da uygulamada hayata geçirilmesi çok zor görülmektedir. Böyle bir problemin giderilmesi için her eğitim fakültesine bir ilkokul açılması önerilebilir.

Yurdakal ve Susar Kırmızı (2013) çalışmalarında öğretmen adaylarının ilkokuma yazma öğretimi dersinin uygulamalı yapıldığında daha olumlu sonuçlara ulaşabileceğini belirtmektedir. Söz konusu araştırma ile çalışma sonuçları örtüşmektedir.

Yıldırım ve Demirtaş (2008) çalışmasında ilk okuma yazma öğretimi uygulamasına katılan öğrenciler kendilerini okuma yazma öğretimi konusunda daha rahat hissettiklerini, artık ne yapacaklarını bildiklerini ifade ederek uygulamalı okuma yazma öğretiminin daha faydalı olacağını belirtmektedirler. İlk okuma ve Yazma Öğretimi dersini teorik olarak alan öğrenciler, ne yapacaklarını bildiklerini ama nasıl okuma yazma öğreteceklerini bilmediklerini, bu dersin mutlaka teori-uygulama bütünlüğü içerisinde olması gerektiğini ifade etmektedirler. Bu kapsamda araştırma sonuçları ile alan yazın örtüşmektedir. Nitekim adaylar dersin uygulamalı olmasını görüşlerinde öne sürmektedir. Araştırma sonucunda şu öneriler sunulabilir;

- YÖK ve MEB iş birliği ile mevcut Eğitim Fakültelerinin yer aldığı üniversitelere uygulama ilkokulları açılabilir. Bu kapsamda bundan sonra kurulması planlanan Eğitim Fakülteleri için ön koşul olarak uygulama okulu ölçütü getirilebilir.
- Farklı kurumlardaki ilk okuma ve yazma öğretimi uygulamalarını görmek için belirli dönemlerde öğretim elemanları arasında değişim programları yapılabilir.
- Adayların ilk okuma ve yazma öğretimi dersinde edindikleri bilgi ve becerilerin gerçek hayatta kullanımına ilişkin dönüt almak için boylamsal çalışmalar yapılarak atama sonrası görüşleri tekrar alınabilir.

KAYNAKÇA

- Adams, W. C. (2015). *Conducting Semi-Structured Interviews, in Handbook of Practical Program Evaluation* (4. Edi), (Edi: K. Newcomer, H. Hatry ve J. Wholey), Jossey Bass- A Wiley Imprint.
- Aytan, T. (2017). Sınıf öğretmeni adaylarının ilk okuma ve yazma öğretimi dersine ilişkin tutumları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 547-565.
- Başar, M. ve Tanış Gürbüz, H. M. (2020). Problems Encountered in Literacy Education and Suggested Solutions, *Research in Reading & Writing Instruction*, 8(1), 1-20.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, (17. bs), Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Chalkiadaki, A. (2018). A systematic literature review of 21st Century Skills and competencies in primary education. *International Journal of Instruction*, 11(3), 1-16.
- Çatak Gülbaş, Ç. (2008). *Yeni İlköğretim 1. Sınıf İlk Okuma Yazma Dersi Öğretim Programı Uygulanmasına Yönelik Öğretmen Görüşleri*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Muğla Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.
- Gözüküçük, M. (2019). Sınıf Öğretmeni Adaylarının ilk okuma Yazma Öğretimi Dersine İlişkin Tutumları. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7 (2), 450-468.
- Güneş, F., Uysal, H. ve Taç, İ. (2016). İlk okuma yazma öğretimi süreci: öğretmenim bana okuma yazmayı öğretir misin?. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 23-33.
- Joynes, C., Rossignoli, S. ve Amonoo-Kuofi, E. F. (2019). *21st Century Skills: evidence of issues in definition, demand and delivery for development contexts*, Emerging Issues Report.
- Kırmızı, F. ve Yurdakal, İ., H. (2020). Yenilenen (2018) sınıf öğretmenliği öğretmen yetiştirme lisans programına ilişkin öğretim elemanlarının görüşleri. *Turkish Studies - Education*, 15(5), 3715-3745.
- Mayring, P. (2000). Qualitative content analysis. *Forum: Qualitative Social Research*, 1(2).
- Omono, J. (2013). Sampling in qualitative research: improving the quality of research outcomes in higher education, *East African School of Higher Education Studies & Development*, 4(2), 169-185.
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research and evaluation methods* (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Sagadin, J. (1991). *Razprave iz pedagoške metodologije*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.

- Sturman, A. (1997). *Case study methods*. In: J. P. Keeves (ed.). *Educational research, methodology and measurement: an international handbook* (2nd ed.). Oxford: Pergamon, pp. 61–66.
- Yıldırım, N. ve Demirtaş, Z. (2008). Öğrenci görüşlerine dayalı sınıf öğretmenliği bölümü ilk okuma ve yazma öğretimi dersine ilişkin bir öneri. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(3), 681-695.
- YÖK (2020). <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/egitim-fak%C3%BCltelerine-yetki-devri.aspx>. Adresinden erişilmiştir.
- Yurdakal, İ. H. (2019). Değişen sınıf öğretmenliği lisans program içeriğinin incelenmesi, *Ulakbilge*, 6(29), 1483-1499.
- Yurdakal, İ. H. ve Karadağ, R. (2016). *Okuma Eğitimi*, İlk ve ortaokullarda Türkçe Öğretimi içerisinde, (Edi: F. Kırmızı), Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yurdakal, İ. H. ve Susar Kırmızı, F. (2013). Views and Insights of Elementary Teacher Candidates on Sound-based Sentence Method (Case of Pamukkale University). *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 106, 3303-3311.
- Yurdakal, İ. H. ve Kırmızı, F. (2022). *Yazma yöntem ve teknikleri*, Kuram ve uygulamada yazma eğitimi içerisinde, (Edi: B. B. Ayrancı ve A. Başkan), Ankara: Pegem Akademi.
- Zhang, Y. ve Wildemuth, B. M. (2009). *Qualitative analysis of content*. In Barbara M. Wildemuth (Ed.), *Applications of social research methods to questions in information and library science* (pp.318-329). Westport, CT: Libraries Unlimited.